

stvo, v kterega posebno spadajo: reja sviloprejk in tičev, umetna reja rib, lovenje kit (Wallfisch) in splošno ribstvo, reja ostrig in morskih rakov. O tem oddelku bodo tudi znanstvene zbirke škodljivih in koristnih živali, zbirke izdelkov iz živalske tvarine; potem poseben oddelek za živinozdravništvo, kostnjaki živali ali dela živali shranjene v spiritu, instrumenti, aparati in drugo orodje, katero se rabi v dotični deželi pri obdelovanju neobdelane živalske tvarine; 9. botanični in vrtnarijski; 10. geologični, mineralogični in rudarijski; 11. tehnični, kateri bo med drugim obsegal: zbirke obrisov, modelov, mašin; izdelovanje sladkora, piva, usnja, žganja; izdelke rokodelcev; tipografijo, litografijo; vse reči, ktere zadevajo železnice, na pr. merjenje, zidanje, mašine itd.; vse reči, ktere zadevajo pošto in telegrafijo; astronomijo in fizikalne znanosti; 12. oddelek za odgojo ljudstva, posebno gledé na ljudske šole; 13. zdravstveni oddelek, in 14. hišno-gospodarski oddelek, kateri bo kazal: modele hiš v vaséh, šol, cerkva, bolnišnic in kmetijskih koč z vsem notranjim orodjem.

Razstava se začne 30. maja po ruskem številjenji, po našem pa 11. junija leta 1872., ter bode trajala 3 mesece. Ona bode na spomin 200letnice rojstva cara Petra Vélikega.

Za to, kar pride iz Avstrije in Oggerske v razstavo, je gori imenovani posebni odsek sestavljen na Dunaji.

Kdor se hoče vdeležiti te razstave, naj se brž ko mogoče oglasi naravnost pri odboru (Comité der Moskauer Ausstellung für Oesterreich-Ungarn: VI. Mariahilferstrasse 18 in Wien) ali pa pri kupčijski zbornici v Ljubljani, ktera tudi daje razjasnila o tej zadevi.

Nova postava.

Plača žandarjev od prihodnjega leta naprej.

Po privolitvi obeh zbornic državnega zbora se glasi cesarski sklep od 25. julija t. l. tako-le: Stražmojster (Wachtmeister) dobiva na leto po 600 gold., vodnik po 500 gold., žandarm 400 gold. Vrh tega vsak žandarm, ki je zadovoljilno opravljal službo, dobi vsako leto še priboljšek tako-le: po 50 gold. po dovršenem 3. služnem letu, po 100 gld. po 6. služnem letu, po 150 gld. po 12. služnem letu, po 200 gold. po 18. služnem letu.

Če niso za službo več, veljajo o njih tisti propisi, kakor o tacih cesarskih služabnikih, ki penzijo dobivajo. Pokojnin je odmerjati po plači in po služnem priboljšku. Kedar žandarm ne more dalje služiti zaradi rane, dobljene v služabnem opravilu, tedaj se mu ob odmerjavanji njegove pokojnine došteje še deset služnih let. Vrh tega se v posebnih okolščinah more pritegniti viša mera pokojnine, in to do polne dejansko-služne plače. — O preskrbovanji vdóv in sirot žandarskih veljajo prepisi, kateri veljajo o služabnikih, ki so v civilni državni službi.

Jezikoslovne stvari.

Snobač — vrvnik.

Spisal Dav. Trstenjak.

Snobač, Snobok, snubitelj znači v slovanških jezikih: procius, praxeneta, Unterhändler, Vermittler, Werber. Grško besedo „ἀγοραξέω“, auf dem Markte kaufen, so staroslovenski pisatelji predstavili v: snubiti.

Ker se beseda snubiti sploh rabi za prošnje

dekleta v zamož, v zakon, nas ta beseda pelje na zgodovinski faktum, da so stari Slovani dekleta na trgoviščih kupovali*), in res najdemo pri raznih ruskih rodičih navado, neveste na sejm postavljati in prodajati. To navado imeli so tudi stari Veneti, kakor Herodot sporočuje, in ktere navade on ni nikjer indi našel, kakor samo še pri Babiloncih. Ako bi Veneti bili ilirskega plemena, morala bi ta navada tudi biti pri Macedoncih, Epiricah, Dardancih in mnogih drugih ilirskih betvah, ktere je Herodot dobro poznal, med njimi živel in po njihovih deželah potoval, in ker je bil zvest opazovatelj ljudstev in krajev, je tudi zvesto popisoval njihove običaje, šege, navade. To nam pričujejo njegove bukve imenovane „Μοῦσαι“.

Ta navada neveste na sejm postavljati, jih cenó po glašataji (heroldu) izklicavati, je nov dokaz za slovanškost Venetov, in besedi: snobač, snubač, vrvnik, vrbnik tudi potrjujejo sporočila piscev, da so stari Slovane neveste prodajali.

Snubač, snobač nima druge korenike nego: snu — snub. Korenika snu pa pomeni: vezati, snuti, ordiri telam, das Gewebe anfangen, odtodi: navezavati niti, hrv. snutek, stamen, nit, Faden, Zettel, Weberstollenzettel, in od todi: vezilo. Iz te korenike je staroslovenskosnopie, ligatura, snop, fasciculus, Bündel, od: binden, δεσμη, επίδεσμος, Bündel, od δέσμων, binden, vezati.

Snobač, snobok, snubač, snubitelj je toraj veznik, primeri nemški anbinden, anbandeln, anzetteln.

Zakaj se „procius, proxeneta, der Werber, Vermittler“ veli snubač, veznik, der Anbinder?

Pri starih Slovanih, in še danes je bil pravni običaj, da je prodajalec mu tudi dal vrv, uzdo, na kateri je pripeljal živinče, ali s katero je zvezano imel blago — tovor, trg.

Dalje je nevesta simbol svoje zveze z ženinom dobila venec (iz viti, winden, binden), prstan itd. Snobač, snubitelj je toraj začetnik zaveze, in brez dvombe je po storjeni kupčiji nevestine roke zvezal z ženinovimi z vrbco, kakor cerkva pri poroki zavezuje s štolo.

Med koroškimi Slovenci se procius, proxeneta, snobač tudi veli: vrvnik, okoli Črnomlja sem slišal: vrbnik, ker Hrvati govore: vrbca, vrbčica, funiculus, amussis; ni toraj ta beseda kje iz nemškega: werben, werber; še pred utegne nemška iz slovanščine sprejeta biti. Vrvnik, vrbnik je toraj človek, kateri nevesto vrvuje, vrbuje, privezuje ženinu. Rodbina in srenja pa sta zvezi ljudi, zato se v staroruskem občina veli vrv. Iz tega pomena so se izobrazili izrazi hrvaško-srbski: „ljudstvo vrvi“ populus concurrat, vrvljenje, concursus, frequentia, multitudo, zbrana vrv, to je: občina.

Enake nazore ima tudi nemščina. Rodbinski udje se velijo: die Verwandten = Verbandten, primeri: „in den Familien-, Gemeinde-Verband treten“; v staroslov. se rojak, consanguineus veli: onžika, affinitas: onžičstvo, to je: ôžika, vožika, ožičstvo iz: onže, ôže, vože = vrv, vrbca, funis, Band, Seil, Strick.

Pomen zvezi tiči tudi v drugih besedah, ktere izrazujejo: čredo, krdelo, občnost, četo, primeri sansk.

*) Herodot (I. 196.) pravi, da so se poroke prodanih nevest potem vršile pri Venetih vse na en odločen dan, in Romanin (Storia document. di Venezia I, 18) piše, da ta navada, vse neveste venčati na en dan, se je še bila dolgo ohranila pri poznejih porimčanih in poitalijančenih Venetih.